

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 26 czerwca 2014 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi XI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie z odwołania D. M. przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w Ł. o ustalenie wyższego stopnia niepełnosprawności oddalił wnioszek odwołującego się o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Przytaczając treść art. 117 § 2 k.p.c. i art. 177 § 5 k.p.c. Sąd Rejonowy wskazał, że sprawa niniejsza ma nieskomplikowany charakter, zarówno pod względem faktycznym, jak i prawnym, nadto brak jest okoliczności świadczących o nieporadności wnioskodawcy. Wnioskodawca jest zorientowany w swojej sprawie, a składane pisma są poprawnie sporządzane. Sąd podkreślił też, że w razie uzasadnionej potrzeby sąd może udzielić stronom i uczestnikom postępowania występującym w sprawie bez adwokata, radcy prawnego, rzecznika patentowego lub radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa niezbędnych pouczeń co do czynności procesowych (art. 5 k.p.c.). Przyznanie zaś pomocy prawnej z urzędu uzasadnione jest w sytuacjach wyjątkowych i jako pomoc dla osób najuboższych. Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd nie znalazł uzasadnienia dla konieczności ustanowienia dla wnioskodawcy pełnomocnika z urzędu. Sąd może ustanowić dla wnioskodawcy pełnomocnika z urzędu w dalszym etapie postępowania, jeżeli uzna potrzebę jego reprezentowania przez profesjonalnego pełnomocnika za uzasadnioną.

Wobec powyższego Sąd oddalił przedmiotowy wniosek.

Powyższe orzeczenie zaskarżył wnioskodawca podnosząc, iż jego sytuacja finansowa jest trudna. Ponadto, wbrew temu co uważa Sąd meriti, sprawa jest skomplikowana. Wnioskodawca nie posiada żadnej wiedzy prawniczej ani rozeznania co do możliwości dalszego prowadzenia postępowania dowodowego.

Z uwagi na powyższe skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia w zakresie oddalenia wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:

- zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Przepis art. 117 § 2 k.p.c. stanowi, że osoba fizyczna, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Natomiast w myśl § 5 powołanego artykułu sąd uwzględni wniosek, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny.

Zważyć przede wszystkim należy, że sytuacja majątkowa strony nie jest decydującym czynnikiem warunkującym przyznanie pomocy prawnej. Jak wynika z przedłożonego do akt oświadczenia o stanie rodzinnym i majątkowym sytuacja finansowa wnioskodawcy nie jest dobra. Jednak rozpoznając wniosek o ustanowienie zawodowej reprezentacji w procesie sąd zobowiązany jest również zwrócić uwagę, czy udział pełnomocnika w danej konkretnej sprawie jest potrzeby. Sąd Rejonowy doszedł do słusznych wniosków analizując powyższą okoliczność, że w sytuacji wnioskodawcy taka potrzeba nie występuje.

Akcentując w zażaleniu zasadność wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu strona podniosła także, że nie jest w stanie samodzielnie występować przed Sądem i bronić swoich praw.

Potrzeba udziału w sprawie profesjonalnego pełnomocnika może wynikać z różnych przyczyn, np. z nieporadności strony, skomplikowanego charakteru sprawy pod względem faktycznym lub prawnym, faktycznej niezdolności strony do samodzielnego działania w sprawie (zob. postanowienia SN: z dnia 3 czerwca 1974 roku, II CZ 94/74, Lex nr 7511, z dnia 20 maja 1999 roku, I CKN 260/99, Lex nr 523694 i z dnia 15 maja 2007 roku, V CSK 37/07, Lex nr 442585

oraz wyroki SN: z dnia 2 marca 2005 roku, III CK 533/04, Lex nr 197647 oraz z dnia 8 grudnia 2009 roku, I UK 195/09, Lex nr 577812).

Wbrew twierdzeniom odwołującego, powołane przez niego okoliczności nie stanowią przesłanki do podważenia zasadności postanowienia Sądu Rejonowego. Przede wszystkim nie można zgodzić się z twierdzeniem, że wnioskodawca jest osobą nieporadną w procesie i nie będzie w stanie samodzielnie występować przed Sądem. Przeczy temu chociażby fakt samodzielnego zredagowania i złożenia do właściwego sądu odwołania, w którym skarżący w sposób zwięzły określił przedmiot roszczenia i przytoczył uzasadnienie swego stanowiska. Odwołujący się – również samodzielnie - złożył także wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu oraz zaskarżył postanowienie Sądu, oddalające ten wniosek. W tych okolicznościach uznać należy, że skarżący ma pełne rozeznanie co do przedmiotu procesu, a także co do czynności procesowych podejmowanych w czasie jego trwania.

Dodatkowo podnieść należy, że niezajomość przepisów prawa nie powoduje automatycznie, że strona powodowa jest w gorszej – co również akcentuje zażalenie - sytuacji procesowej od przeciwnika. Zauważyć bowiem należy, że w procedurze cywilnej funkcjonuje intytucja udzielania pouczeń. I tak art. 5 k.p.c. stanowi, że sąd powinien udzielać stronie działającej bez adwokata potrzebnych wskazówek co do czynności procesowych oraz pouczać ją o skutkach prawnych tych czynności i skutkach zaniedbań. Zatem w razie konieczności oznaczającej stan, w którym wnioskodawca nie będzie rozumiał pewnych kwestii prawnych lub miał trudności ze sformułowaniem twierdzeń lub wniosków dowodowych, Sąd udzieli niezbędnych pouczeń w tym zakresie. Zdaniem Sądu Okręgowego brak jest więc obecnie podstaw do przyjęcia, że skarżący obiektywnie nie jest w stanie samodzielnie występować przed Sądem i bronić swojego stanowiska.

W tej sytuacji powołane w zażaleniu okoliczności nie stanowią dostatecznej przesłanki do podważenia prawidłowego postanowienia Sądu Rejonowego, które należy uznać za uzasadnione, a przedmiotowe zażalenie za bezzasadne.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie, jako pozbawione uzasadnionych podstaw do jego uwzględnienia.

Z. Odpis postanowienia z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy.